

AA-3308

Seat No. _____

M. Phil. Examination

April / May – 2003

Philosophy : Paper - I
(Indian Logic and Epistemology)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(૨) કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

૧ અભાવની વ્યાખ્યા આપો. શું તે સ્વતંત્ર પદાર્થ છે ?—ચર્ચો.

અથવા

૧ ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનમાં સંબંધોની સમસ્યા ચર્ચો.

૨ ધર્મકીર્તિના વિજ્ઞાનવાદી બૌદ્ધદર્શનનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૨ સામાન્યની બૌદ્ધ સમીક્ષા તપાસો.

૩ અન્યથા ખ્યાતિવાદ અને અનિર્વચનીય ખ્યાતિની તુલના કરી સમજાવો.

અથવા

૩ ગંગેશનો સત્ય સિદ્ધાંત સમજાવો.

૪ સ્વતઃ પ્રામાણ્યવાદ અને પરતઃ પ્રામાણ્યવાદનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૪ ભારતીય સંવિધાનની ગ્રીક સંવિધાન સાથે તુલના કરો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Attempt any **four** questions.
(2) All questions carry **equal** marks.

- 1** Define Abhāva (non-existence). Is it an independent category ?
— Discuss.

OR

- 1** Discuss the problem of relations in Indian Philosophy.
2 Evaluate the Dharmakīrti's Vijnānavāda Buddhism.

OR

- 2** Examine the Buddha's criticism of Sāmānya.
3 Explain and compare the Anyathākhyāti and Anirvachaniyakhyāti.

OR

- 3** Explain the Gaṅgeśa's theory of Truth.
4 Evaluate the Svataḥprāmāṇyavāda and Parataḥprāmāṇyavāda.

OR

- 4** Compare the Indian Syllogism with that of Greek Syllogism.
-